

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.09.1986, sp. zn. 6 Cz 44/86, ECLI:CZ:NS:1986:6.CZ.44.1986.1

Číslo: 27/1988

Právní věta: Vedoucí organizace může zmocnit k uložení kárného opatření jen takového vedoucího pracovníka organizace, který vykonává vůči pracovníku, jenž porušil pracovní kázeň, organizačtorskou, řídicí a kontrolní činnost a který je oprávněn stanovit nebo ukládat mu pracovní úkoly.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 30.09.1986

Spisová značka: 6 Cz 44/86

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Odpovědnost kárná

Předpisy: 65/1965 Sb. § 78 ods. 1

§ 74 ods. 1 písm. a

§ 74 ods. 1 písm. g

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 27

Vedoucí organizace může zmocnit k uložení kárného opatření (§ 78 odst. 1 zák. práce) jen takového vedoucího pracovníka organizace, který vykonává vůči pracovníku, jenž porušil pracovní kázeň, organizačtorskou, řídicí a kontrolní činnost (§ 74 odst. 1 písm. a/ a g/ zák. práce) a který je oprávněn stanovit nebo ukládat mu pracovní úkoly. Takovým vedoucím pracovníkem není vůči vedoucímu provozovny podnikový právník.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 30. 9. 1986, [6 Cz 44/86](#))

Návrhem na zahájení občanského soudního řízení, podaným podle ustanovení § 213 zák. práce, se okresní prokurátor ve Frýdku-Místku domáhal, aby bylo zrušeno rozhodnutí rozhodčí komise organizace, proti níž návrh směřoval (zn. RK 24/83). Tímto rozhodnutím potvrdila rozhodčí komise kárné opatření spočívající v převedení na méně placenou práci na dobu dvou měsíců, které pracovníkovi J. Z. (v jehož věci byly návrhu podán) uložil podnikový právník organizace. Prokurátor uvedl, že se rozhodčí komise nezabývala tím, zda byl podnikový právník vedoucím pracovníkem ve

vztahu k navrhovateli J. Ž. a zda tak byl v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 zák. práce řádně zmocněn uložit mu kárné opatření.

Okresní soud ve Frýdku-Místku rozsudkem návrhu zamítl. S odkazem na katalog technicko-hospodářských funkcí a pracovních činností v obchodě dovedl, že podnikový právník je vedoucím pracovníkem organizace, neboť samostatně vede specializované úseky právní agendy, a protože byl k ukládání kárných opatření řádně zmocněn, bylo v této věci kárné opatření uloženo oprávněnou osobou.

K odvolání 1) prokurátora krajský soud v Ostravě odvoláním, napadené rozhodnutím potvrdil. Vyložil, že u ustanovení § 78 odst. 1 zák. práce nevyplývá, že by zmocněným vedoucím pracovníkem mohl být jen pracovník nadřízený tomu, kdo pracovní kázeň porušil. Je proto na vůli vedoucího organizace, kterého jiného vedoucího pracovníka k ukládání kárných opatření zmocní. V tomto případě byl k ukládání kárných opatření zmocněn podnikový právník, jenž je vedoucím pracovníkem organizace, protože řídí a kontroluje práci jedné podřízené pracovnice a ukládá jí pracovní úkoly.

Nejvyšší soud ČR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČR, tak, že uvedenými rozsudky soudů obou stupňů byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Kárná opatření ukládá podle ustanovení § 78 odst. 1 zák. práce vedoucí organizace nebo jiný jím zmocněný vedoucí pracovník.

Při výkladu tohoto ustanovení je třeba vycházet z toho, že kárnou pravomoc má zásadně vedoucí organizace, popřípadě jím zmocněný vedoucí pracovník, takže tuto pravomoc mohou vykonávat pouze vedoucí pracovníci organizace. Koho lze pokládat za vedoucí pracovníky organizace, vymezuje ustanovení § 9 odst. 3 zák. práce. Uvádí se v něm, že vedoucí pracovníci organizace, jimiž se rozumějí její orgány (§ 9 odst. 1 zák. práce), jakož i její další vedoucí pracovníci, kteří jsou pověřeni vedením na jednotlivých stupních řízení organizace, jsou oprávněni stanovit a ukládat podřízeným pracovníkům organizace pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny. Jedním z rozhodujících znaků vedoucích pracovníků je tedy jejich oprávnění k organizátorské řídicí a kontrolní činnosti vykonávané vůči pracovníkům jím podřízeným.

Organizátorská, řídicí a kontrolní činnost vedoucích pracovníků je nejen jejich oprávněním, ale podle ustanovení § 74 odst. 1 písm. a) zák. práce současně i jednou z jejich základních povinností. K nim patří podle ustanovení § 74 odst. 1 písm. g) zák. práce také povinnost zabezpečovat dodržování pracovněprávních a jiných předpisů, zejména vést pracovníky k pracovní kázi a vyvozovat důsledky z porušení pracovních povinností, jež je blíže upravena především v ustanoveních § 76 a § 77 zák. práce. Organizátorská, řídicí a kontrolní činnost tvoří s výchovným působením a vyvozováním důsledků z porušení pracovních povinností nedílnou jednotu, která je dána mimo jiné jednotou práva a povinností vedoucích pracovníků. Jsou-li vedoucí pracovníci oprávněni (povinni) organizovat, řídit a kontrolovat pouze práci svých podřízených pracovníků, mohou být proto také jen oni oprávněni (povinni) na své podřízené pracovníky výchovně působit a vyvozovat důsledky z jejich porušení pracovních povinností.

Vedoucí organizace může proto zmocnit k uložení kárného opatření za kvalifikované porušení pracovní kázně jen vedoucího pracovníka organizace, který vykonává vůči pracovníku, jenž porušil pracovní kázeň, organizátorskou, řídicí a kontrolní činnost a který je oprávněn stanovit nebo ukládat mu pracovní úkoly. Tímto vedoucím pracovníkem není vůči navrhovateli, vykonávajícímu práci vedoucího provozovny, podnikový právník.

Vedoucí organizace nebyl tedy v projednávané věci oprávněn zmocnit podnikového právníka k tomu, aby uložil navrhovateli kárné opatření.

Protože soudy obou stupňů vycházely v projednávané věci z jiného právního názoru, porušily zákona v ustanovení § 78 odst. 1 zák. práce ve vztahu k ustanovení § 213 odst. 1 zák. práce.

Poznámky pod čarou:

1) Srov. k tomu rozhodnutí uveřejněné pod č. 27/1982 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek.